

فضه رستمی، کارشناس  
سلامت روان دانشگاه علوم  
پزشکی مشهد  
مریم السادات هاشمی پور،  
کارشناس آموزش بهورزی دانشگاه  
علوم پزشکی ایران

### اهداف آموزشی

- امید است خوانندگان محترم پس از مطالعه مقاله:
- تفاوت‌های زن و مرد را از نظر عاطفی بشناسند.
- تفاوت‌های زن و مرد را از نظر اجتماعی بدانند.
- مختصری از تفاوت‌های زن و مرد را به شکل کلی بیان کنند.

## همیشه پای یک مرد وزن در میان است آشنایی با تفاوت‌های فردی زوج‌ها

### مقدمه

انسان‌ها تفاوت‌های زیادی با یکدیگر دارند. دلایل این تفاوت‌ها متعدد و متنوع است، از جمله عوامل اجتماعی، فرهنگی، زیستی و... نه تنها انسان‌ها با یکدیگر تفاوت‌های زیادی دارند، بلکه بین دو جنس مرد و زن نیز تفاوت‌های عمده‌ای وجود دارد. بعضی از این تفاوت‌ها ریشه در عوامل زیستی و فیزیولوژیک دارد و بعضی از تفاوت‌ها ناشی از عوامل اجتماعی و فرهنگی است. در هر حال تفاوت‌هایی بین دو جنس وجود دارند که بسیاری از زوج‌ها به دلیل ناآگاهی در شناخت تفاوت‌های ارتباطی دچار مشکلاتی در برقراری ارتباط با همسر خود می‌شوند. در زیر به تعدادی از این تفاوت‌ها اشاره می‌شود:

**۱. زنان عاطفی‌تر از مردان هستند:** یکی از تفاوت‌های مهمی که بین مردان و زنان وجود دارد آن است که زنان از نظر عواطف و احساسات و همدلی کردن بر مردان برتری دارند. زنان نسبت به مسایل عاطفی حساس‌تر بوده و بیشتر وارد پیچیدگی‌های مسایل عاطفی می‌شوند. این مطلب بدان معنی نیست که مردان بدون احساس هستند یا نسبت به مسایل عاطفی هیچ توجهی ندارند، بلکه بدان معنی است که زنان بیشتر از مردان وارد مسایل عاطفی شده و در این زمینه دقت بیشتری می‌کنند. زنان زودتر از مردان دستخوش احساسات می‌شوند و احساسات‌شان را آشکار ابراز می‌کنند. اما مردان برخلاف زنان نمی‌توانند احساسات خود را صریح و آشکار به زبان بیاورند و

در مهار احساسات‌شان توانمندترند. نوع دوستی، توجه به دیگران، صمیمیت و ارتباط‌های حمایتی از ویژگی‌های زنان است و از این جنبه زنان و مردان آشکارا با هم تفاوت دارند. مردان بیشتر به جنبه‌های سیاسی و نظری علاقه دارند، اما زنان بیشتر به بُعد اخلاقی تمایل نشان می‌دهند. به عنوان مثال، در پاره‌ای از موارد که زن انتظار دارد به همان اندازه که به شوهرش محبت می‌کند، به همان شکل و به همان صورت، محبت دریافت کند، ممکن است با ناکامی روبه‌رو شود یا احساس کند که همسرش او را دوست ندارد. در حالی که این طور نیست و نحوه ابراز احساسات و بیان آنها ممکن است در مردان و زنان متفاوت باشد. به طور مثال ممکن است که برای زن به یاد داشتن روز تولد، سالگرد ازدواج، هدیه گرفتن برای همسرش در چنین روزهایی نشانه علاقه وی به همسرش باشد ولی هنگامی که شوهرش روز تولد و سالگرد ازدواج او را به خاطر ندارد و

می کند که شوهرش برایش وقت می گذارد.

**۴. مردان به مدیریت خانه اهمیت بیشتری می دهند:** در همه فرهنگ ها و جوامع، قدرت اول خانواده را مرد می دانند. این موضوع جدا از تبعیض های جنسی است. مدیر اولیه خانواده مرد است و مردان به این نقش خود اهمیت زیادی می دهند. خانواده ای که در آن زن خانواده بدون مشورت همسرش در مورد مسایل خانوادگی تصمیم گیری می کند یا قدرت اولیه خانواده است، با مشکلات زیادی روبه رو خواهد شد. در چنین خانواده ای، احساسات مرد از خود بشدت لطمه و آسیب می بیند. البته این بدان معنی نیست که مرد در خانواده دیکتاتوری به راه بیندازد بلکه بدین معنی است که باید نقش اول در مدیریت خانواده به مرد داده شود.

**۵. دیدگاه مردان و زنان از ارتباط جنسی متفاوت است:** یکی از تفاوت های مهم میان زنان و مردان که ریشه زیستی دارد، تفاوت آنان نسبت به رابطه جنسی است. این رابطه در زنان با احساسات و عواطف مثبت گره خورده است. زنان زمانی که نسبت به همسر خود احساسات و عواطف مثبتی داشته باشند، به رابطه جنسی راغب ترند. درحالی که در مردان، ارتباط جنسی امری است که جنبه های فیزیولوژیک بیشتری دارد. رابطه جنسی در مردان بیشتر ارضای یک غریزه است و جنبه های عاطفی آن در مقایسه با زنان کمتر است. ندانستن این تفاوت گاهی باعث سوء تفاهم میان زوجها می شود. میل جنسی مردان از نظر کمی و میل جنسی زنان از نظر کیفی برتر است. به این معنا که مردان دفعه های بیشتری را تحریک می شوند، ولی زنان شمار تحریک پذیری شان کمتر است.

**۶. ارتباط اجتماعی و حرف زدن در زنان اهمیت بالایی دارد:** زنان به ارتباط اجتماعی اهمیت زیادی می دهند. آنان با دور هم جمع شدن و صحبت کردن، بسیاری از فشارها و ناراحتی های خود را تخلیه می کنند. زنان بیشتر از مردان از پرسش های تاییدی استفاده می کنند. پرسش های تاییدی عبارت های کوتاهی است که در پایان جمله خبری می آید مثل «بازی فوق العاده ای است، این طور نیست؟» که هدف از پرسش های تاییدی، تقویت ارتباط است.

مرد برای کسب اطلاعات حرف می زند و زن برای ابراز عاطفه. به همین دلیل اگر مرد اطلاعات لازم را از راهی غیر از حرف زدن به دست آورد، دیگر درباره آن موضوع صحبت نمی کند، زیرا اطلاعات لازم را به دست آورده است، اما همسرش ناراحت می شود و دلش می خواهد به تفصیل درباره آن مسأله صحبت کند، زیرا سخن گفتن برای او وسیله ابراز عاطفه است. همین موضوع گاهی باعث اختلاف میان زوجها می شود. گاهی زن مایل است راجع به اتفاقات روزانه با شوهرش صحبت کند و همسر تمایل چندانی نسبت به این موضوع احساس نمی کند. در این حالت ممکن است زن تصور کند که شوهرش فردی سرد و بی تفاوت و غیر اجتماعی است و ممکن است شوهر از این همه تمایل همسر به صحبت احساس کند که وی فرد پرحرفی است که به کار زیادی می پردازد.

هدیه ای هر چند کوچک برای او تهیه نمی کند، ممکن است به اشتباه تصور کند که همسرش به او علاقه ای ندارد. چنین سوء تفاهم هایی به دلیل ناآگاهی از تفاوت های جنسی میان زن و مرد ایجاد می شود که می تواند فرد را نسبت به زندگی زناشویی دلسرد کند. در حالی که ممکن است شوهرش تصور کند که به یادداشتن یا به یاد نداشتن روز تولد شاید چندان اهمیتی نداشته باشد.

زن ها وقایع و مناسبت ها را مهم می دانند و آنها را به خاطر می سپارند و مردها حساب چیزهایی را که برای شان ارزشمند است، پیش خود نگه می دارند، مثل این که همیشه حساب جاری خود را بررسی می کنند، در حالی که زنان حساب عشق و صمیمیت را دارند. زیرا این ها همان چیزهایی است که برای شان اهمیت دارد.

**۲. مردان به استقلال اهمیت زیادی می دهند:** آنچه در مورد مردان اهمیت زیادی دارد وبه خصوص توجه به آن در زندگی مشترک بسیار مهم است، موضوع استقلال مردان است. به ویژه مردان مایلند که در مورد مسایل مالی، تصمیم گیری و مسایلی از این قبیل مستقل باشند. بی توجهی همسر به این موضوع می تواند مشکلاتی را ایجاد کند. زیرا به احساس استقلال مرد لطمه می زند. نمونه این شرایط، خانمی است که سعی می کند همسر را از نظر مالی تامین کند یا نان آور درجه اول خانواده باشد یا زمانی که همسرش بیکار است یا از نظر مالی مشکل پیدا کرده است، کمک مالی خود را به خانواده پررنگ کند یا دایم این کمک را به همسرش یادآوری کند.

**۳. زنان به مورد حمایت بودن اهمیت زیادی می دهند:** آنچه برای زنان اهمیت اساسی دارد آن است که احساس کنند، همسرشان به آنان احترام می گذارد و به تامین و سلامت آنان اهمیت می دهد. خانمی که احساس کند همسرش در این زمینه به او توجهی ندارد یا احساس مسؤولیتی در این مورد نمی کند، به شدت آزرده شده و واکنش های عاطفی شدیدی نشان می دهد. زن به امنیت نیاز دارد و امنیت عاطفی کلید گشایش دل و جان زن محسوب می شود. زن وقتی احساس امنیت

موثر است. یکی از علت‌های اصلی کشمکش‌های دایمی، بین زن و شوهرها، این است که مردان، زنان را با «ویژگی‌های خود» ارزیابی می‌کنند و زنان، مردان را با «مقیاس خود» می‌سنجند. چنین سنجش‌هایی به طور معمول، حس تحقیر یا برتری کاذب به دنبال دارد. در قیاس بین ویژگی‌های زنان و مردان، نباید فکر کنیم که خصوصیات مردان، از خصوصیات زنان بهتر است و یا برعکس.

آخرین کلام این است که وجود تفاوت بین زن و مرد به معنای برتری یکی بر دیگری نیست. «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ» - همانا بزرگوارترین شما نزد خداوند، پرهیزکارترین شماست» (حجرات/۱۳)

منابع

۱. خمه، اکرم. روان‌شناسی زنان. نشر ارجمند. ۱۳۸۹
۲. سالاری محمد رضا، تبیک، محمد تقی، مقابله با خشونت خانگی، نشر هاجر ۱۳۸۹
۳. مولفین و گرد آورندگان، دیروز من امروز ما، نشر سروش، ۱۳۸۸



**۷. مردان کلی‌تر به مسایل نگاه می‌کنند:** مردان نسبت به مسایل و موضوعات مختلف به خصوص مسایل ارتباطی و اجتماعی دید کل‌گرایانه‌ای دارند و وارد بعضی نکات ظریف و جزئیات نمی‌شوند. این در حالی است که زنان به اعماق و جزئیات ارتباطات توجه زیادی دارند. این دقت باعث می‌شود که به جزئیاتی توجه کنند که مردان از آن غفلت می‌کنند. ناآگاهی زوجها نسبت به چنین تفاوت‌هایی باعث می‌شود که زن تصور کند مرد نسبت به بسیاری از مسایل بی‌توجه است و مرد تصور کند که همسرش فردی حساس است و ذهن خود را برای مسایل جزئی و بی‌اهمیت مشغول می‌سازد. زنان توقع دارند وقتی که به آراستگی خود توجه می‌کنند و یا در محیط خانواده تغییری ایجاد می‌کنند، مرد به محض ورود متوجه تغییرات شود و واکنش نشان دهد. در حالی که ممکن است مرد احساس کند مطلب مهمی نیست و تازه ایراد بگیرد که چرا خود را خسته کرده و یا وسایل را جابه‌جا کرده است.

**۸. جذابیت جسمی و آراستگی برای مردان از اهمیت بسیار برخوردار است.** یکی از تفاوت‌های مهم میان مردان و زنان در آن است که مردان بیش از زنان تحت تأثیر جذابیت جسمی قرار می‌گیرند. آراستگی زن نیز برای مردان بسیار مهم است.

تفاوت‌هایی که در بالا مطرح شد، تعدادی از تفاوت‌های شایع میان زنان و مردان است. این تفاوت‌ها بدین معنی نیست که یکی بد و دیگری خوب است. بلکه فقط به منزله یک تفاوت است و هر کدام از این تفاوت‌ها دارای نقاط قوت و نقاط ضعفی است. نکته دیگری که باید به آن توجه کرد این است که این تفاوت‌ها صد درصد و مطلق نیست. به طور مثال گاهی بعضی از مردان بسیار عاطفی هستند و یا بعضی از زنان تمایل زیادی به توصیف وقایع روزانه ندارند. مطالب بالا را باید به طور نسبی در نظر گرفت.

### نتیجه‌گیری

از مقایسه خصوصیات و ویژگی‌های زنان و مردان، می‌توان نتیجه گرفت، زنان و مردان، مکمل یکدیگر هستند؛ ویژگی مردان، کمبودهای زنان و ویژگی‌های زنان، کمبودهای مردان را تکمیل می‌کند. بنابراین اگر با یکدیگر هماهنگ شوند، مسایل و مشکلات منطقی‌تر، عاقلانه‌تر و اصولی‌تر برطرف می‌شوند. وقتی زن و مرد تفاوت‌های یکدیگر را بدانند و آنها را بپذیرند، ارتباط قوی و موثری بین آنان برقرار می‌شود و عشق شکوفایی پیدا می‌کند. بنابراین، آگاهی از ویژگی‌های رفتاری زنان و مردان، در بهبود روابط همسران و ایجاد آرامش بیشتر و تنش کمتر،

ثروت را برای زندگی نخواهید، نه زندگی را برای ثروت.

لرودیوری

به این موضوع امتیاز دهید (۱۰۰ تا ۱۰۰۰)  
کد این موضوع ۹۰۳۸  
مثال: اگر امتیاز شما ۸۰ باشد: ۸۰ - ۹۰۱  
SMS ۳۰۰۰۷۲۷۳۰۱۰۰۱

نحوه امتیازدهی:

امتیاز - شماره مقاله

مثال: اگر امتیاز شما

۸۰ باشد: ۸۰ - ۹۰۱